Časopis žiakov ZŠ Andreja Kmeťa v Žarnovici
Jesenné číslo 1/2013
Šk. rok: 2013/2014

KMEŤOVČEK

TEMA ČÍSLA: ŠKOLA – ZÁKLAD ŽIVOTA

•Úvodník
•Novinky
•Myslíme si...
•Ako to vidím ja
•Rozhovor s osobnosťou – Mgr. Martin Búri
•Vlastná tvorba
•a iné...

EDITORIÁL

A je to tu! Nový školský rok a s ním aj nové číslo nášho – vášho časopisu Kmeťovček.
Aj tento rok plánujeme vydať niekoľko čísel školského časopisu.

Témou prvého – jesenného čísla je ŠKOLA – ZÁKLAD ŽIVOTA. Možno preto, že číslo je jesenné a na jeseň začína pre školopovinných škola. A možno preto, aby sme si znova uvedomili význam školy a učenia sa v našich životoch.

Okrem hlavnej témy, v ktorej ponúkame na porovnanie rôzne modely školského systému u nás a v niekoľkých európskych štátoch, vám ponúkame aj krátku históriu našej školy a malý rébus na tému ŠKOLA.
V rubrike ROZHOVOR S OSOBNOSŤOU nájdete rozhovor s novým pánom učiteľom Mgr. Martinom Búrim.
V úvodníku sa vám prihovoria bývalé žiačky a členky Žurnalistického krúžku – Nika a Janka.
Určite vás zaujmú odpovede najmenších v rubrike Myslíme si... a odpovede najstarších v rubrike Anketa.
V tomto čísle ešte nájdete rubriku Spomienky na prázdniny, Vlastnú tvorbu nielen našej žiačky, ale aj jednej našej pani učiteľky, Novinky zo života školy, súťaže a i.
Prajeme vám príjemné čítanie!

PS: Máme pre vás malý darček. Je to srdiečko na štipci, ktoré si môžete niekde pripevniť, kde bude milou dekoráciou.

–RR–

ÚVODNÍK

DOSIAHNUŤ CIEĽ!

Milí žiaci,

aj keď je jasné, že tento úvodník zväčša nikto nečíta, dostalo sa nám tejto veľkej cti otvoriť ním nový školský rok. Ale no dobre, nebudeme si zase namýšľať, dostalo sa nám cti zaplniť toto miesto v školskom časopise. Počet strán je, samozrejme, veľmi dôležitý, tak sa budeme snažiť preháňať.

Čím začať? Prvé dni školy bývajú neskutočne depresívne...

(No dobre, to nebolo nič moc, tak znova.)

Škola – základ života. Túto vetu sme počuli už asi miliónkrát, nemáme ani potuchy, ktorý človek ju vyslovil, ale keď sa to už stále tak hovorí, hádam na tom niečo bude.

Tak teda...Tým, že sme 2. septembra nastúpili do školy, pre každého z nás sa začalo niečo nové. Pre niekoho možno ťažšie, pre niekoho ľahšie. Myslíme si, že v živote je veľmi dôležité stanoviť si ciele. Čo tým myslíme? Je veľmi pohodlné prejsť ročníkom tak, ako každým iným, ale čo tak si povedať: „Tento rok budem majstrom sveta!" No dobre, tak možno len majstrom triedy, ale predsa...

Týmto príhovorom vás chceme motivovať, že aj keď nie sme všetci jednotkári, možno ani dvojkári, každý z nás chce niečo dosiahnuť. Väčšina z nás, hlavne my – starší, sme si stanovili za cieľ, že chceme vyštudovať, mať prácu, rodinu... To sú ciele do budúcnosti. Ale čo tak mať predstavu, čo chceme dosiahnuť teraz? Už len to, že si tento rok obalíme všetky zošity, je síce malý krok pre ľudstvo, ale veľký pre človeka! Postupne si môžeme ciele zväčšovať a možno to raz predsa len dotiahneme niekam, kam by sa nám za iných okolností nechcelo. Baví ťa dejepis? Tak prečo si nedať cieľ zlepšovať sa v ňom? Škola aj tento rok ponúka bohatý výber krúžkov. Neseď doma pri počítači, ale skús spraviť niečo, čo ti bude užitočné do budúcnosti. Žurnalistický krúžok, úžasná príležitosť, aby ste sa mohli realizovať. Nikto tu nepíše odborné príspevky, ale píše to, čo si myslí a čo si ako predstavuje. Príležitosť zlepšiť si gramatiku... Ale takisto nielen krúžky v škole ti pomôžu budovať si ciele. Môžu to byť aj mimoškolské aktivity alebo môžeš dobrovoľne niečo spraviť bez nároku na odmenu. Ale nielen tieto krúžky a aktivity, ktoré sme tu spomínali, ale aj rôzne iné činnosti, ktoré ťa bavia, sú stvorené ako pre teba. Áno, presne pre teba! Tak si vyber svoj cieľ a choď s ním ruka v ruke!

Milí žiaci, v tomto školskom roku vám prajeme veľa úspechov a aspoň jeden splnený cieľ! Zvlášť pozdravujeme členov Žurnalistického krúžku, p. učiteľku Švaralovú – „vedúcu žurnálu" a taktiež Hanku, ktorá teraz prežíva svojich päť sekúnd slávy.

Nika a Janka,

bývalé žiačky a členky Žurnalistického krúžku

Začiatok nového školského roka 2013/2014

Tak, ako sa na správnych žiakov patrí, aj my sme začali nový školský rok svätou omšou Veni Sancte v Kostole sv. Petra a Pavla v Žarnovici.

Svätú omšu slúžil nový pán farár- dp. Peter Hudec a všetci sme si počas nej vyprosovali dary Ducha Svätého a veľa pomoci od Boha a Panny Márie. Svätú omšu doprevádzal spevom školský spevácky zbor Plamienok pod vedením Mgr. Jany Regulyovej a s hudobným sprievodom Mgr. Lenky Švaralovej.

Po svätej omši sme sa všetci presunuli do školy, kde sme si vypočuli príhovor p. riaditeľky Ing. Márie Chovancovej, ktorá všetkých privítala a popriala veľa chuti do učenia. Samozrejme, prihovorila sa aj tým najmenším žiakom – prváčikom a najstarším – deviatakom. Po vypočutí príhovoru p. riaditeľky a pokynoch triednych p. učiteliek sme sa „rozbehli“ domov, aby sme si pripravili všetko potrebné na druhý deň, keď sa už v plnom prúde začalo vyučovanie.

–RR–

Ochrana života a zdravia

Jedného pekného dňa (6. septembra 2013) sa piataci, šiestaci, siedmaci, ôsmaci a deviataci spolu s p. učiteľkami vybrali na cvičenie, ktoré má názov Ochrana života a zdravia.

Všetci sme sa najprv stretli na školskom dvore, kde bol nástup a odtiaľ sme putovali cez miestnu Kalváriu na peknú lúku, kde nás p. učiteľky skúšali z rôznych disciplín – zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode... Otázky a úlohy si pre nás pripravili p. učiteľky. Počas plnenia úloh každá trieda zbierala body.

Po splnení všetkých úloh a zodpovedaní všetkých otázok sme pokračovali ďalej v putovaní cez les, až sme sa dostali späť na školský dvor, kde bolo vyhodnotenie. Na prvom mieste sa umiestnili siedmaci a deviataci, na druhom ôsmaci a šiestaci a na treťom piataci.Ale víťazmi sme boli vlastne všetci, pretože bodové rozdiely medzi triedami boli minimálne. Svedčí to o kvalitnej teoretickej príprave nás všetkých.

Bol to super strávený deň.

–lp–

Týždeň mobility
16. – 20. september 2013

Človek by si pomyslel, že týždeň ako každý. Ideš do školy či do práce, nudíš sa tam alebo nie, sedíš či stojíš. Ale predsa to nebol všedný týždeň. Bol to týždeň...mobility! Pre tých, ktorí o tomto týždni ani len nechyrovali, to upresním. Bol to týždeň venovaný pohybu. No a my sme sa teda ten týždeň patrične hýbali.

Každú desiatovú prestávku po celých päť dní sme sa dostavili na školské ihrisko a s pani učiteľkou Mgr. Adrianou Budinskou sme tancovali zumbu. Nielenže tancovali žiačky a poniektorí žiaci (tí, ktorým to nepripadalo trápne), ale aj niektoré pani učiteľky.

A na pohyb sme nezanevreli, ani keď sa nám pokazilo počasie a nemohli sme tancovať vonku. Tancovali sme na dolnej chodbe našej školy a tak si žiaci vyšších ročníkov na hornej chodbe mysleli, že do školy zavítalo minimálne stádo slonov ..

Hlavný deň, ktorý sme venovali pohybu najviac, sme mali naplánovaný na stredu, bohužiaľ, počasie sa neumúdrilo a tak sa to muselo preložiť na piatok. Na deň D sa žiaci rozdelili do skupín podľa toho, na aký druh športu sa chceli zamerať. Na výber bolo toho mnoho – stolný tenis, vybíjaná, futbal, plochá dráha, rôzne športové hry, turistika...

Myslím si, že naši žiaci si to užili a tešia sa na týždeň mobility znovu.

–lux–

Exkurzia do Martina
22. október 2013

6.55 – Príchod prázdneho autobusu pred školu.
7.05 – Odchod plného autobusu spred školy. Smer – Martin.
Plný autobus = siedmaci, ôsmaci, deviataci a pani učiteľky: Mgr. Regulyová, Mgr. Závadská, Mgr. Švaralová.
8.40 – Príchod do Martina.
9.00 – Návšteva Domu Jozefa Cígera Hronského.
Videli sme, ako žil, tvoril, expozíciu a film o živote J. C. Hronského.
10.30 – Príchod pred budovu Matice slovenskej.
10.45 – Rozchod.
Obľúbená časť všetkých exkurzií.
11.30 – Príchod na Národný cintorín.
Miesto, kde v pokoji odpočívajú mnohé osobnosti Slovenska – návšteva hrobu Jozefa Cígera Hronského, Andreja Kmeťa, Martina Kukučína, Štefana Krčméryho...
12.00 – Príchod do Múzea slovenskej dediny.
V skanzene sme videli a počuli mnoho zaujímavého – dreveničky z rôznych kútov Slovenska, kostolík, sýpky, maštaľky, hospodárske budovy...
13.15 – Odchod do Žarnovice.
15.05 – Príchod do Žarnovice.

–ja–

Dňa 10.10.2013 sa druháci , tretiaci a štvrtáci vybrali vláčikom do Banskej Bystrice, aby absolvovali prehliadku Múzea SNP, Salónu bábok a Múzea hudobných nástrojov v Štátnej vedeckej knižnici.
Najskôr sme navštívili Múzeum SNP, kde nám ujo sprievodca veľmi zaujímavo porozprával o histórii bojov počas povstania a prezreli sme si všetky exponáty v múzeu i v neďalekom parku. Potom sme sa cez Hlavné námestie presunuli do Štátnej vedeckej knižnice, kde sme si poprezerali Salón bábok. Dozvedeli sme sa, že existujú 3 druhy divadelných bábok: maňušky, marionety a javajky. Sami sme si bábkové divadlo s maňuškami aj zahrali. Nakoniec sme navštívili Múzeum hudobných nástrojov a prezreli sme si rôzne druhy zvoncov, rapkáčov, fujár a iných hudobných nástrojov z rôznych lokalít Slovenska. Po návšteve múzea sme sa presunuli na stanicu a netrpezlivo sme čakali na príchod nášho vlaku, ktorý nás odviezol späť do Žarnovice.

Dňa 21.10.2013 žiaci prvého stupňa navštívili Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre. Zúčastnili sme sa na predstavení inscenácie pre deti legendárnej knižky autorky Márie Ďuríčkovej Danka a Janka. Danka a Janka sú sestry - dvojčence a sú celkom rovnaké.
Danka a Janka sú zároveň najlepšie kamarátky. Aj keď sa pohádajú, nakoniec zistia, že sa musia udobriť. Sú stále dve, to je hlavná myšlienka knižky – sám človek dlho nevydrží, je stvorený pre vzťahy s ľuďmi.
Aj keď sa často škriepia, na hlavných veciach sa vždy zhodnú. Ísť do cirkusu, za to sú obidve. Aj za zmrzlinu sú vždy obidve. Vlani boli ešte malé, ale tohto roku sú už riadne žiačky 1. B. Na scéne nás prekvapil obrovský 2-metrový kartónový zošit popísaný vetami z knihy a pastelky ako symboly školskej dochádzky. Zošit, ceruzky i dievčatká oživovali herci v popísaných kostýmoch. Zhruba 50-minútové predstavenie doplnila jedna pesnička.
Toto divadelné predstavenie sa všetkým veľmi páčilo a už teraz sa tešíme na najbližšiu návštevu divadla.

Mgr. Jarmila Barová

SPOMIENKY NA PRÁZDNINY

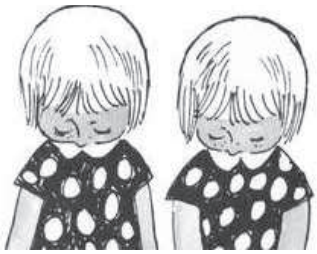

Prázdniny

Poznáte ten pocit, keď sa ráno zobudíte a rozhodujete sa, či si dáte raňajky alebo rovno obed? Nie? Tak potom ste nezažili tie pravé prázdniny, ako som mala napríklad ja. Tento problém rieši minimálne polovica študentov cez letné prázdniny. A takto sa dostávame k letnému hlavnému programu – spánku.

Doháňať desaťmesačné vstávanie pred siedmou hodinou rannou je cez prázdninové dni úplne normálne. I keď rodičom sa to veľmi nepáčilo. Samozrejme, že od nás chceli, aby sme všeličo poupratovali (starší už aj navarili), alebo aby sme sa nebodaj učili. My však vieme, že „vymletosť“ v prvé týždne školy a prázdne pohľady pri opakovaní, to patrí zaručene k sebe. Keď ste doma sami, máte to, samozrejme, jednoduchšie. Celý deň sa povaľujete, idete von s kamošmi.. A na splnenie rodičovských prianí nezostane čas.

Ak ich však nechcete „naštartovať“, nezostáva vám iná možnosť, ako všetko splniť. Na to však existuje zaručený recept. Otázku „Kedy asi prídeš?“ používa nejedna hlava. Rodičia vám s pohodou odpovedia a vy desať minút pred príchodom začnete behať ako namydlený blesk. Niektorí z nás sú však úplný opak. Vďačne pomôžu rodičom, každý deň si zopakujú aspoň niečo zo starého učiva a postarajú sa o mladších súrodencov.

Samozrejme, že nikto nesedel iba doma. Niektorí z vás určite navštívili aj nejaké dovolenkové destinácie. Veď „slovenské more“ je predsa v Chorvátsku . A tí, čo si nezaplávali v mori, nemusia vôbec ľutovať. Aj oni si určite užili prázdniny u babičky, na chate, na kúpalisku alebo vonku s kamarátmi.

Bohužiaľ, tohtoročné prázdniny nám dali posledné zbohom a školské lavice nás privítali s nadšením. Tak neotáľaj, uč sa a zbieraj nové vedomosti ?.

–bee–

Moje prázdniny

Cez prázdniny sme išli do ZOO v Bojniciach. Bolo tam veľa ľudí. Dlho sme čakali na lístky, aby sme si mohli ísť poobzerať zvieratá.

Hneď na začiatku nás zaujali sovy, kačice, labute a husi. Dlhšie sme sa zdržali pri medveďoch, lebo tam bola zábava. Medvede sa naháňali, skákali do vody a ošpliechali aj ľudí. Potom sme sa išli pozrieť na levy, ktoré začali nečakane revať. Sestre Eme sa páčili opice a mne zase daniele. Emka sa ma opýtala, prečo majú ťavy hrby. Tak som jej povedal, že tam majú zásoby vody.

Keď sme vyšli zo ZOO, vozili sme sa na poníkoch. Pri zámku nás zastavil šašo a dal nám cukríky.

V ZOO sa mi veľmi páčilo Marek Toma, 8. roč..

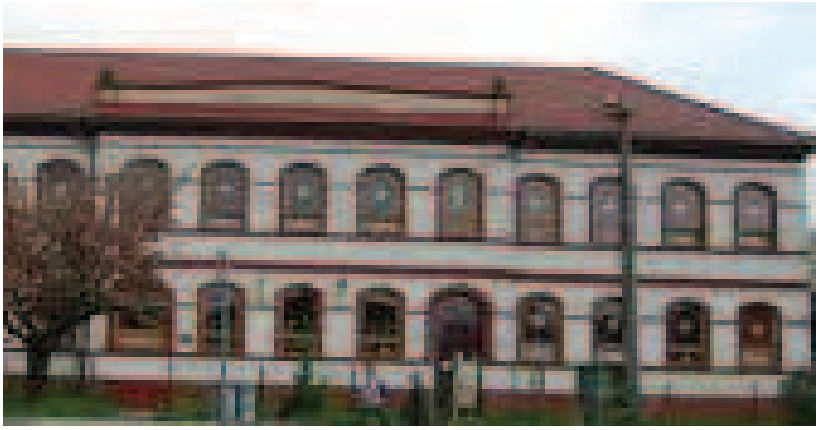

ŠKOLA – ZÁKLAD ŽIVOTA

História našej školy

Základná škola Andreja Kmeťa v Žarnovici bola zriadená Banskobystrickým diecéznym biskupom v roku 1992, počas pôsobenia duchovného správcu farnosti Jána Flajžíka, keď sa jej prvým riaditeľom stal Mgr. Peter Jakúbek.

Zriaďovaciu listinu vydal Rímskokatolícky biskupský úrad v Banskej Bystrici 12. júna l992 v zmysle zákona a na základe cirkevného súhlasu Biskupskej konferencie Slovenska. Týmto dokumentom zriadil Banskobystrický biskupský úrad 1. 7. 1992 cirkevnú školu s úradným názvom:

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ANDREJA KMEŤA V ŽARNOVICI

a ako sa v listine uvádza: "...svoje pôsobenie dáva pod ochranu sv. Petra a Pavla – patrónov mesta Žarnovice“.

Aký názov by mala mať novovzniknutá škola? Návrhov bolo viac, no prijatý bol ten, ktorý horlil za Andreja Kmeťa, ktorý bol rodákom z neďalekej Bzenice.

Dňa 3. 11. 1992 navštívil školu Mons. Rudolf Baláž, aby posvätil triedy. Posvätil i malú Kaplnku Božieho Milosrdenstva v škole a vtlačil jej pečať posvätného miesta pre povzbudenie ducha.

Odvtedy sa v škole vystriedalo niekoľko riaditeľov, pedagógov, zamestnancov, ale najmä značné množstvo detí, ktoré tu rozvíjali svoje talenty, získavali vedomosti, modlili sa a spievali, predovšetkým sa však snažili vytvoriť spolu s učiteľmi prostredie plné porozumenia a Kristovej lásky.

V šk. roku 2011/2012 slávila Základná škola Andreja Kmeťa v Žarnovici 20. výročie svojho vzniku.

–RR–

Tento článok som opravovala snáď štyrikrát. Tak musím začať odznova.

Úprimný názor na školu. Myslím, že existuje veľmi málo ľudí, ktorým sa do školy chodiť chce. Pred nimi klobúk dole. Či už sa chce alebo nie, do školy sa chodiť musí. Povinná školská dochádzka tu nie je len tak pre nič za nič. I keď niektorí to majú na „háku“. Nemyslím si, že to im nejako pomôže k lepšej budúcnosti. Práve naopak. Vzdelanie môže dopomôcť nielen šťastnému a plnohodnotnému životu, ale aj (dôležitej) finančnej zabezpečenosti. Vraví sa, že v tejto dobe ani kura zadarmo nehrabe. Je to, bohužiaľ, smutná pravda.

Škola sa vám stará o budúcnosť. Veď mnohí z nás sú budúci politici, podnikatelia alebo popové hviezdy. V každom z nás je niečo výnimočné. Boh nás obdaril mnohými talentami, či už hudobnými alebo športovými a je iba na nás, ako s nimi budeme zaobchádzať.

Škola je dôležitá. Veď ako by sme potom rozumeli čo je „lajk“ na facebooku? Ako by sme sa dohovorili s kamarátmi, s rodinou? Práve na toto základné vzdelanie tu je prvý ročník. Ako malí prváci sme sa učili písať, čítať, počítať. Postupom času, ako sa číslo triedy zvyšovalo, zvyšovali sa aj nároky. Učitelia od nás chceli viac a museli sme sa aj viac učiť.

Mnohí z nás sa na učenie vykašľali, ale postupom času začali prichádzať na to, že bez učenia to nebude jednoduché. Smutné je, že to množstvo z nás na to prišlo až tesne pred vysvedčením (či už polročným alebo koncoročným) a opravovanie zlých známok na poslednú chvíľu nie je vôbec ľahké.

Na dverách mojej triedy svieti číslo 9. Možno si pomyslíte: No a čo? Pre mňa a mojich spolužiakov je to však posledný rok. Posledný rok, čo sme spolu. Posledný rok na základnej škole. Posledný rok, čo je to v podstate ešte celkom ľahké. Potom sa to však zmení. Tento rok už budeme musieť spraviť definitívne rozhodnutie, ako ďalej naložíme so svojím životom. Niektorí z nás už dávno vedia, kam sa chcú pohnúť ďalej (patrím medzi nich aj ja), iní však ešte len rozmýšľajú, ako pokračovať vo vzdelaní. V každom prípade, aj stredná škola je dôležitá.

A preto rozmýšľaj nad svojou budúcnosťou. Netreba „strúhať“ frajera so známkami. Budeš viac uznávaný, keď budú tvoje známky čo najlepšie. A ak sú tvoje výsledky už teraz biedne, ešte máš dosť času zamyslieť sa nad sebou, opraviť si ich, začať sa učiť a dokázať všetkým, že si inteligentný človek so snami a s cieľom niečo dokázať.

(Ďakujem Evičke za vymyslenie rubriky a že bola pridelená práve mne a pozdravujem svoju triedu.)

–bee–

5.Celoživotné vzdelávanie („Univerzita tretieho veku“) – študovať na vysokej škole sa dá v ktoromkoľvek veku – i v strednom a staršom veku.

–ja–

ŠKOLSTVO VO FRANCÚZSKU

Francúzsky vzdelávací systém je vysoko centralizovaný a organizovaný. Školy tu navštevuje približne 13 miliónov žiakov. Školský systém je zoradený do troch stupňov:
1.primárne vzdelávanie
2.sekundárne vzdelávanie
3.terciálne vzdelávanie

V predškolskom veku (2 – 5 rokov) deti navštevujú materskú školu, v ktorej sa v posledných rokoch učia aj čítať.
Povinná školská dochádzka vo Francúzsku je od šiestich do šestnástich rokov.
V tomto nemalom štáte sa nachádza približne 60 000 základných škôl. Vzdelávanie na základnej škole trvá 5 rokov. Hlavným cieľom prvého ročníka je naučiť sa písať a čítať. Žiakov v prvom ročníku zvyčajne vyučuje jeden alebo dvaja učitelia, ktorí prvé tri roky učia deti zručnosti vo francúzskom jazyku, matematike, prírodovede a vo vlastivede.

Štátne školy nevyučujú náboženstvo, ale majú občiansku výchovu, kde sa žiaci učia o svojej republike, jej funkcii, organizácii a učia sa aj známe francúzske motto: „Sloboda, rovnosť, bratstvo“.
Po základnej škole nasleduje stredná škola. Po ukončení stredoškolského štúdia študenti skladajú bakalársku skúšku, ktorá je podmienkou k pokračovaniu vzdelávania sa na vysokej škole. Študenti ju skladajú vo veku 18 rokov. Väčšina študentov skladá všeobecnú bakalársku skúšku, ktorá má 3 študijné odbory:
1. prírodné vedy (fyzika, matematika),
2. ekonómia a sociálne vedy,
3. francúzsky jazyk, cudzie jazyky a filozofia.
Štátne univerzity sú pomenované podľa miesta založenia. Systém francúzskeho univerzitného štúdia je v súčasnosti v reforme, cieľom ktorej je vytvoriť európsky štandard univerzitného štúdia s nasledujúcim rámcom:
1. bakalárske štúdium – 3 roky,
2. magisterské štúdium – 2 roky,
3. doktorandské štúdium – 3 roky.

Zdroj: internet
Spracovala –lp–

ŠKOLSTVO V ŠPANIELSKU

Vzdelávací systém Španielska je veľmi podobný tomu nášmu. Vzdelávanie sa začína materskou školou, kam deti chodia do šiesteho roku svojho života a má dobrovoľný charakter.
Následne deti nastupujú do základnej školy, ktorá je rozdelená na dva stupne. Prvý stupeň, ktorý trvá od šiesteho do dvanásteho roku, je zameraný na výučbu písania, čítania, matematiky, spoločenských daností a vzdelania v cudzom jazyku. V ďalších rokoch prvého stupňa pribúdajú predmety, napr. ľudské práva. Na druhý stupeň žiaci prestupujú v dvanástich a končia ho v šestnástich rokoch. Majú možnosť vybrať si druhý cudzí jazyk, ktorý budú študovať.

Šestnástym rokom sa povinná školská dochádzka končí a študent sa môže rozhodnúť, či v štúdiu bude alebo nebude pokračovať. Ak si vyberie možnosť pokračovania, má na výber medzi: „Formación Profesional“ alebo „Bachillerato“. „Formación Profesional“ (niečo ako naša SOŠ) je škola, ktorej cieľom je pripraviť žiakov na konkrétnu profesiu.

Táto forma štúdia ponúka viac ako 140 rôznych titulov, ktoré môže študent obdržať. Má dva stupne: nižší a vyšší, pričom na univerzitu sa môže dostať len ten, ktorý dosiahol vyšší stupeň. „Formación Profesional“ môže trvať jeden alebo dva roky. Na „Bachillerato“ (niečo ako naše gymnázium) si študenti vyberajú medzi štyrmi povinnými predmetmi: umenie, technológia, prírodné vedy alebo humanitné a spoločenské vedy). Okrem týchto povinných majú aj voliteľné predmety. Na to, aby úspešne dokončili „Bachillerato“, musia mať dokončené všetky predmety, ktoré si vybrali. Ak sa chcú dostať na univerzitu, musia úspešne zvládnuť „Bachillerato“ a na jeho konci musia spraviť „Selectividat“, čo značí aj časť prijímacích testov na univerzitu. Španielski študenti majú 18 rokov, keď dokončia stredné školy.
Ďalej môže študent pokračovať na univerzite, ktorá má dva stupne štúdia.
V súčasnosti študuje na španielskych školách okolo 1,5 milióna študentov (z cca 47 miliónov populácie). V Španielsku sa nachádza 77 univerzít.

Zdroj: internet
Spracovala –bee–

ŠKOLSTVO V TALIANSKU

Povinná školská dochádzka v Taliansku končí vo veku 14 rokov. Do tohto veku musia žiaci absolvovať 5-ročnú scuola elementare (základnú školu) a tri roky scuola media inferiore (nižšia stredná škola). Po úspešnom ukončení scuola media inferiore žiaci postúpia na druhý stupeň, alebo opúšťajú školu a nastupujú do zamestnania. Mladí ľudia, ktorí nepokračujú v stredoškolskom vzdelávaní, obvykle absolvujú kurzy odbornej prípravy organizované na regionálnej úrovni.

Návšteva základnej školy je povinná pre deti vo veku 6 – 11 rokov. Základnú školu tvorí päť ročníkov, rozdelených do dvoch cyklov podľa úrovne vyspelosti detí. Prvý cyklus tvoria prvé dva ročníky. Na konci piateho ročníka žiaci absolvujú záverečné skúšky a dostanú výstupné vysvedčenie, ktoré im umožní prijatie na nižšiu strednú školu, druhý stupeň povinnej školskej dochádzky.

Scuola media alebo scuola secondaria inferiore /di primo grado (nižšie stredné školy)/ sú povinné a trvajú tri roky. Je to jediná cesta, ako ukončiť povinnú školskú dochádzku. Hlavným cieľom tejto úrovne vzdelávania je sociálny a akademický rozvoj žiakov. Spolu sa učí 15 vyučovacích predmetov. Na konci tretieho ročníka žiaci absolvujú skúšky na diploma di licenza media (výstupné vysvedčenie z nižšej strednej školy).

Vyššie stredné školy možno absolvovať rozličnými cestami. Možno ich rozdeliť na tie, ktoré pripravujú študentov na univerzity a tie, ktoré pripravujú študentov na povolanie. Scuola secondaria superiore (vyššie stredné školy) trvajú minimálne tri roky a maximálne päť rokov. Vyššie stredné vzdelávanie zahŕňa:

1.**Preduniverzitné vzdelávanie.** Realizuje sa na liceo classico (klasické lýceum), ktoré poskytuje všeobecné vzdelanie v humanitných disciplínach, alebo liceo scientifico (prírodovedné lýceum), ktoré kladie dôraz na technické a prírodovedné vzdelávanie. Obidva typy vzdelávania tvorí päť ročníkov štúdia.

2.Artistico (umelecké vzdelávanie) tvoria školy patriace do systému vyšších stredných škôl, ako aj inštitúcie neuniverzitného vysokoškolského vzdelávania. Tieto školy rozvíjajú tvorivé schopnosti študentov a pripravujú ich na zamestnanie.

3.Tecnico (technické vzdelávanie) – po dvojročnom spoločnom štúdiu nasledujú tri roky špecializácie v rozličných oblastiach (poľnohospodárstvo, obchod, turizmus, navigácia, priemysel, aeronautika, chémia, podnikanie atď.) zamerané na prípravu žiakov na zamestnanie. Diplom udelený na konci štúdia kvalifikuje absolventov na prijatie na univerzitu, alebo do niektorého z krátkodobých kurzov.

titúty umeleckej výchovy).

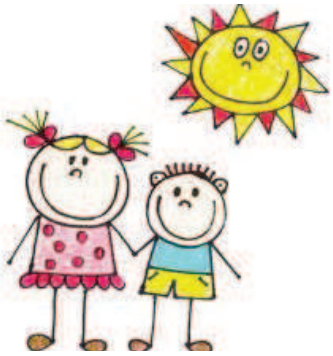

4.Professionale (odborné vzdelávanie) je rozdelené na dva stupne: prvý trvá tri roky a končí vysvedčením o odbornej príprave, ktoré umožňuje nastúpiť do zamestnania. Druhý stupeň trvá dva roky a pripravuje študentov na prijatie na univerzitu. Odborné školy pripravujú technikov v oblastiach poľnohospodárstva, priemyslu, remesiel a služieb.
Vysokoškolské vzdelávanie poskytujú univerzitné aj neuniverzitné inštitúcie (napr. vysokoškolské inštitúty telesnej výchovy alebo inštitúty umeleckej výchovy).

Zdroj: internet
Spracovala –bee–

A nakoniec ešte jedna zaujímavosť
Slovo ŠKOLA v rôznych jazykoch:
Ale je tu jeden háčik, slovo škola nám popadalo a zoradilo sa dole, ale nie správne.
Skús nájsť správne dvojice.
•po anglicky –
•po nemecky –
•po francúzsky –
•po španielsky –
•po maďarsky –
•po taliansky –
•po poľsky –
•po portugalsky –
•po česky –
•po švédsky –
•po latinsky –

ESCOLA, SZKOŁA, ÉCOLE, SCHULE, SCHOOL, SCUOLA, SCHOLA, ŠKOLA, ESCUELA, ISKOLA, SKOLA

Správne odpovede nájdeš na poslednej strane. Príjemnú zábavu!

Pripravila –ja–

ŠKOLA

Už mnoho, mnoho rokov je samozrejmosťou, že deti chodia do školy a dospelí do práce. Je to tak a nikto sa nad tým extra nezamýšľa. Na tomto mieste vás však nechceme „otravovať“ siahodlhými úvahami o tom, aké je správne, užitočné a dobré učiť sa, pretože to každý z nás veľmi dobre vie, aj keď si to občas nechce pripustiť, ale chceme vám ukázať slovenský model a tri modely školstva v nami vybraných krajinách Európy.

ŠKOLSTVO NA SLOVENSKU

Vzdelávanie na Slovensku by sme mohli rozdeliť do piatich oblastí: materské školy, základné školy, stredné školy, vysoké školy a celoživotné vzdelávanie.

1.Materské školy – do materskej školy, resp. škôlky, nastupuje dieťa spravidla v 3 rokoch života a vzdeláva sa tam do 6 rokov života. Učí sa základom, hygiene, spoznáva nové veci, učí sa spolupracovať s inými deťmi v kolektíve...

2.Základné školy – do základnej školy nastupujú spravidla 6-ročné deti a vzdelávajú sa tu do svojich 15 rokov. Základné školy sú rozdelené na dva stupne – „prvý“ a „druhý“ stupeň.

Žiaci sa najprv učia čítať, písať a počítať a neskôr sa učia aj základné veci z rôznych oblastí života v predmetoch, ako sú: matematika, slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky, biológia, geografia, výtvarná, hudobná, telesná a športová výchova... Každý školský rok ukončujú vysvedčením, čo je známkové vyhodnotenie ich celoročného úsilia v oblasti vzdelávania a správania sa. Stupnica hodnotenia je od 1 do 5. Ak žiak dosiahne na konci školského roka známku 5 z nejakého predmetu, musí robiť opravné skúšky alebo opakuje ročník.

3.Stredné školy – na Slovensku máme rôzne druhy stredných škôl – s maturitou i bez maturity, nadstavby... Žiak po ukončení základnej školy (spravidla v 15 rokoch) nastupuje študovať na ním vybranú strednú školu, ktorú si vybral podľa svojich záujmov. Strednú školu ukončí výučným listom alebo maturitou – „skúškou dospelosti“. Zvláštnosťou maturitných ročníkov stredných škôl je tzv. „stužková“ – študenti sú ozdobení zelenou stužkou, ktorá symbolizuje nádej ich budúcnosti. Pri ukončení strednej školy majú študenti spravidla 19-20 rokov.

4.Vysoké školy – po ukončení strednej školy maturitou môže každý študent študovať na univerzite alebo vysokej škole, ktorú si sám vyberie a ktorá súvisí s tým, aké povolanie chce v budúcnosti vykonávať. Študovať na vysokej škole sa dá v dennej forme, ale i diaľkovej (externej) forme. Ukončenie štúdia na univerzite alebo vysokej škole symbolizuje diplom. Získaniu diplomu predchádzajú tzv. „štátnice“ – štátne záverečné skúšky.

ROZHOVOR S OSOBNOSŤOU

Na tomto mieste vám, ako už tradične, ponúkame ROZHOVOR S OSOBNOSŤOU. Tentokrát je to nový pán učiteľ v našej škole – Mgr. Martin Búri. /Pozn. RR – Pán učiteľ bol tiež žiakom našej školy, vracia sa teda na „miesto činu“./

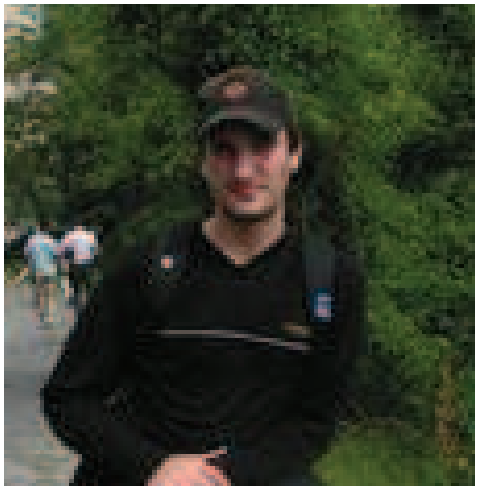

1.Čo hovoríte na našich žiakov?
Sú to úžasní mladí ľudia a som milo prekvapený. Ale je to ťažké hodnotiť za takú krátku dobu. :)
2.Ako vás prijali kolegyne?
Veľmi dobre, lebo sú rady, že je nejaký učiteľ v zborovni. :)
3.Keby ste sa mali opísať tromi slovami, aké by to boli slová?
Ty, to čo ste dali za otázky? Uff... Veselý chlapec z dediny. Ha-ha-ha...
4.Aký štýl hudby počúvate?
Všetko, čo príde a dá sa počúvať, okrem metalu a jeho odrôd.
.

5.Aké najvzdialenejšie miesto v zahraničí ste navštívili?
Londýn. Cestujem „po plochej dráhe“, tak je ich dosť.
6.Čo robíte vo voľnom čase?
Miništrujem, čítam knihy, zamýšľam sa nad fungovaním sveta. Ha-ha-ha... Mojím veľkým koníčkom je plochá dráha, ktorej venujem kvantum svojho času.

A nakoniec... TRI NAJ
1.NAJ JEDLO – *Knedlo, vepřo, zelo.*
2.NAJ FARBA – *Čierna.*
3.NAJ ROČNÉ OBDOBIE – *Ročné obdobie? Pfú... Mám rád každé a každé si naplno užívam. V lete sa teším na jeseň, na jeseň na zimu, v zime na jar a na jar na leto. A takto to ide dookola.*

–lux–dj–bee–

ANKETA

83 okoloidúcim ľuďom sme položili dve otázky:

1. Aký bol váš obľúbený predmet v škole?

2. Na čo najkrajšie si spomínate zo školských lavíc?

A prečo boli otázky v minulom čase?

Mesiac október je Mesiacom úcty k starším, a preto sme oslovili práve tých skôr narodených.

Tu sú ich odpovede:

1. **Aký bol váš obľúbený predmet v škole?**
Slovenský jazyk – odpovedalo 15 ľudí.
Matematika – odpovedalo 14 ľudí.
Zemepis – geografia – odpovedalo 9 ľudí.
Telesná výchova – odpovedalo 9 ľudí.
Prírodopis – **biológia** – odpovedalo 5 ľudí.
Chémia – odpovedalo 5 ľudí.
Fyzika – odpovedali 4 ľudia.
Hudobná výchova – odpovedali 2 ľudia.
Ruský jazyk – odpovedal 1 človek.
Výtvarná výchova – odpovedal 1 človek.
Nič – odpovedalo 12 ľudí.
Prestávka – odpovedali 4 ľudia.
Neviem – odpovedal 1 človek.
Neviem, mne sa tam ani chodiť nechcelo – odpovedal 1 človek.

2. **Na čo najkrajšie si spomínate zo školských lavíc?**
Na prestávky – odpovedalo 12 ľudí.
Na koniec školského roka – odpovedalo 10 ľudí.
Na kamarátov – odpovedalo 9 ľudí.
Na kolektív – odpovedalo 7 ľudí.
Na dobré pani učiteľky – odpovedalo 6 ľudí.
Ako sme vymýšľali – odpovedali 5 ľudia.
Na atmosféru – odpovedali 4 ľudia.
Na kamarátky – odpovedali 4 ľudia.
Na všetko – odpovedali 3 ľudia.
Na dobrú triednu pani učiteľku – odpovedali 2 ľudia.
Na dobrú pani riaditeľku – odpovedali 2 ľudia.
Na **bezstarostné detstvo –** odpovedali 2 ľudia.
Na učenie - odpovedali 2 ľudia.
Na prípravu na vyučovanie – odpovedali 2 ľudia.
Na radosť vyjsť zo školy – odpovedali 2 ľudia.
Na zemepis – odpovedali 2 ľudia.
Na spolužiakov – odpovedal 1 človek.
Na známky – odpovedal 1 človek.
Na mladších spolužiakov – odpovedal 1 človek.
Na bufet – odpovedal 1 človek.
Na písanie domácich úloh – odpovedal 1 človek.
Na dobrého pána riaditeľa – odpovedal 1 človek.
Na hudobnú skupinu – odpovedal 1 človek.
Na telesnú výchovu – odpovedal 1 človek.
Na prázdniny – odpovedal 1 človek.

Za venovaný čas a odpovede všetkým opýtaným ďakujeme.

–bee–lp–momo–

Aj v predchádzajúcich číslach ste si mohli prečítať odpovede našich najmenších spolužiakov – prváčikov. Nebude tomu inak ani v tomto čísle.

Téma: Škola – základ života

Otázky:
1. Aký je tvoj najobľúbenejší predmet?
2. Čo by si zmenil v našej škole?
3. Čo patrí podľa teba do školskej tašky?
4. Čo sa podľa teba učia starší spolužiaci na predmete, ktorý sa volá fyzika.
5. Aká je tvoja obľúbená rozprávková postavička a prečo?

Odpovede:

1. Aký je tvoj najobľúbenejší predmet?

Filip – Písanie.
Lukáš – Matematika.
Dominika – Čítanie a písanie.
Emka – Čítanie.
Veronika – Hudobná výchova.
Lucka – Angličtina.
Mário – Čítanie.

2. Čo by si zmenil v našej škole?

Dominika – Aby som hneď bola tretiačka.
Emka – Nič.
Lucka – Neviem, čo.

3. Čo patrí podľa teba do školskej tašky?

Filip – Šlabikár, písanka, Matematika.
Lukáš – Peračník, Šlabikár, ceruzka.
Dominika – Peračník, zošity, dosky na malé zošity.
Emka – Fixky, ceruzky, pastelky.
Veronika – Šlabikár, písanka, slovník.
Lucka – Peračník, dosky na zošity, desiata.
Mário – Peračník, guma, pravítko.

4. Čo sa podľa teba učia starší spolužiaci na predmete, ktorý sa volá fyzika.

Lucka – Prírodovedu.
Lukáš – Píšu tam.
Mário – Niečo z matematiky.

5. ***Aká je tvoja obľúbená rozprávková postavička a prečo?***

Dominika – Barbina, lebo má dlhé vlasy a je pekná.
Emka – Šmolkovia a Popoluška.
Veronika – Princezná na vlásku, lebo má zázračné vlasy.
Mário – Tom a Jerry.

-bee-dj-

Básne, ktoré tu nájdete, sú venované všetkým babičkám, deduškom, starým mamám, starým otcom, ujom, tetám... Všetkým skôr narodeným.

Za vašu lásku, za vaše ruky, za všetkD.. Ďakujeme!

Babka a dedkD

V dverách stojí mamička,
z okna mi kýva babička.
Za ňDu stDjí dedkDnáš,
Dbjíma ma, hDvDrí: Ty, vnúčik náš.
Objímam ja babku, dedka,
sDm ich vnúčik, radDsť všetka.

Ďakujeme babke a dedkDvi

Ďakujeme vám, babka, dedkD,
dali ste nám zDsrdca všetkD.
Dali ste nám veľkú lásku,
je jej viac akDzrniek v DbilnDm klásku.
Väčšia je akDmlynček na mäsD,
ba väčšia akDmlynské kDlesD.
My vám teraz na ten váš sviatDk
pDsielame kytičku slDv z našich hlávDk.

Ľudmilka Kováčová, 4. roč.

Pre starkých

Starká naša starDstlivá veľmi je,
varí, pečie, upratuje,
nakupuje, vybavuje
a pri tDm sa Dnás stará,
hDvDrí nám: Deti mDje!

MDja starká, tDmi ver,
vždy mi dáva na výber:
sladké buchty, veľa maku,
Drechy či džem.
Upečie nám pravidelne
aj dva razy za týždeň.

Starký – zábava samá je,
vtipy, špásy, rDzprávky,
tie má stále v zásDbe.

PDučí nás, akDna vec,
čDdDruky zDbrať mám,
kade začať a kde skDnčiť,
s ním tDdDbre vykDnám.

U starkých sa dDbre mám
a mDdlitbu za nich dám.

Mgr. Dana Rebryová, tried. uč. 4. roč.

NA ZASMIATIE

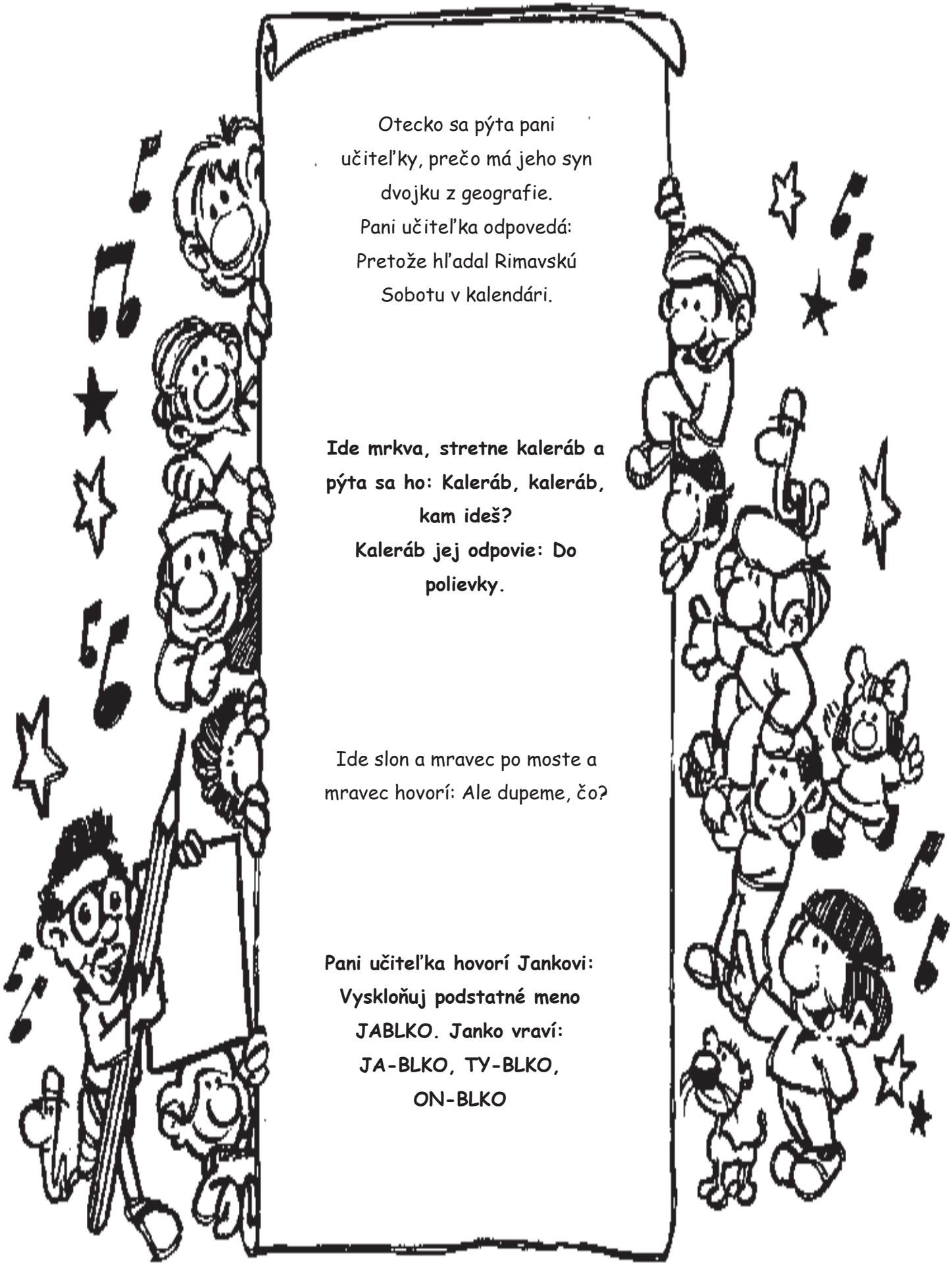

Otecko sa pýta pani učiteľky, prečo má jeho syn dvojku z geografie.
Pani učiteľka odpovedá:
Pretože hľadal Rimavskú Sobotu v kalendári.

Ide mrkva, stretne kaleráb a pýta sa ho: Kaleráb, kaleráb, kam ideš?
Kaleráb jej odpovie: Do polievky.

Ide slon a mravec po moste a mravec hovorí: Ale dupeme, čo?

Pani učiteľka hovorí Jankovi: Vyskloňuj podstatné meno JABLKO. Janko vraví: JA-BLKO, TY-BLKO, ON-BLKO

POZOR, POZOR, POZOR!!!

Vyhlasujeme súťaž pre žiakov prvého stupňa!
Keďže témou tohto čísla je ŠKOLA – ZÁKLAD ŽIVOTA, tvojou úlohou bude čo najkrajšie nakreslit', ako by podľa teba mala vyzerať tvoja vysnívaná škola. Na obrázok napíš svoje meno a priezvisko, triedu a vhoď ho do krabice, ktorú nájdeš pri školskej kaplnke.
No a potom už len čakaj, či ťa vyžrebujeme a či práve ty získaš malé prekvapenie.

POZOR, POZOR, POZOR!!!

Vyhlasujeme súťaž aj pre žiakov druhého stupňa!
Napíš krátku úvahu (krátke zamyslenie) na tému: Prečo je pre teba dôležitá škola. Pod zamyslenie napíš svoje meno a priezvisko, triedu a vhoď ho do krabice, ktorú nájdeš pri školskej kaplnke. No a potom už len čakaj, či ťa vyžrebujeme a či práve ty získaš malé prekvapenie.

Mená výhercov sa dozvieš vo vianočnom čísle časopisu Kmeťovček.
Prajeme vám pri vašej tvorbe veľa fantázie a zábavy!
–RR–

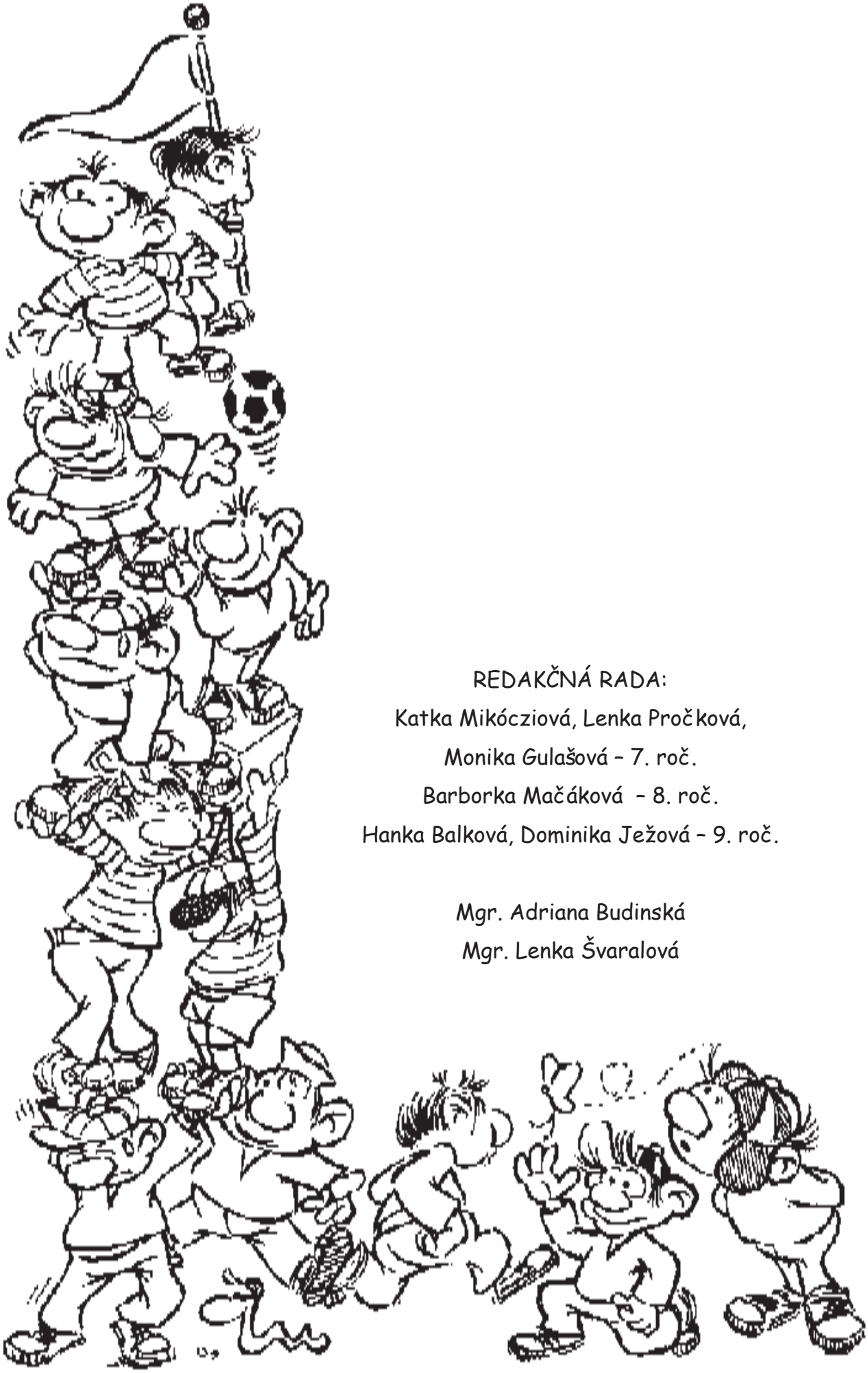

REDAKČNÁ RADA:

Katka Mikócziová, Lenka Pročková,

Monika Gulašová – 7. roč.

Barborka Mačáková – 8. roč.

Hanka Balková, Dominika Ježová – 9. roč.

Mgr. Adriana Budinská

Mgr. Lenka Švaralová